

СЕНТОМАШАНИН

Лист за просвету, привреду и остале народне потребе.

Власник: СТЕВА Л. ГАВАНСКИ	ИЗЛАЗИ СВАКЕ НЕДЕЉЕ.		Рукописи шаљу се на уредништво а новац за претплату а огласе на администрацију »Сентомашанина« Неплаћена писма не примају се. Огласи се рачунају по тарифи ако се више пута увршује рачунају се јефтине.	Одговорни уредник: БОКА РАДУЛОВИЋ.
	на 1/4 годину	6 Кр.		
	на 1/2 године	3 »		
	на 3/4 године	2 »		
	Поједини бројеви 10 пот.			

ЂУРЂЕВ ДАН

Ни један народ међу којима живимо, нема онолико и онаких лепих и дивних својих обичаја као што их има српски народ. Народни обичаји су излив душе и карактера народног.

Српски је народ све своје лепше обичаје спојио са својом вером, те ти обичаји народни имају и свој верски значај.

Ни један народ на земљи не воли толико своју веру као наш. Нашем народу није вера само на језику него у срцу, у души, она је разливена по крви народној и не да се отуда излучити.

Србин је свагда волео своју веру и живео је за њу. Он се ње није никада одрицао. Српски се народ тешко одрекао и своје старе незнабожачке вере, а кад је примио хришћанску веру, пренео је из своје старе вере по неке обичаје у своју нову веру.

Многе и нечувене патње и муке претрпео је Србин за своју веру. Много је српских глава пало; многа се српска крв пролила за веру. Али је Србин све мирно подносио »за крст часни и слободу златну.«

Српски народ је прошао кроз многе и нечувене патње и искушења, али вером у души није никада клонуо, него с надом на боље дане своје дочекао је васкрс своје слободе.

Српски је народ на косову изгубио своју државну самосталност и слободу; све му је Турчин отео и уништио, али му веру и обичаје, који су га у борби одушевљавали није могао узети.

Историја патње, страдања па и борбе нашега народа испреплетена је херојским подвизима појединих синова његових, ко ји су се жртвовали за свој народ; чували га од непријатеља отклањали му многе страшне муке; блажили његов бедан живот. Ти осветници народни беху српски хајдуци.

* * *

Ту нам је Ђурђев дан.

Ђурђев дан пада у најлепше доба године. Пада онда, кад врт и ливада озелене; кад се обуче у свој лепи и мирисавим цвећем окићени огртак; кад се гора и планина заодене зеленилом.

Природа је оживела. Све живо радује се новоме животу. За то се Ђурђев дану свако радује. Он је најмилији народни празник, па су стога за њега привезани и многи народни обичаји.

»Ђурђев данак хајдучки састанак« пева се у народним месмама. На Ђурђев дан изилазили су из својих сакривених места и састајали су се храбри осветници у планини, да наставе преко зиме прекинути свој рад, да штите и чувају свој народ од старог крвника и душманина. У добу највећег страдања српски хајдуци су били једина одбрана своје народу, и да није њих било, Бог свети зна, да ли би данас и било српскога народа у оним крајевима!

Српски је народ преко пет стотина година био раја, и српски су хајдуци толико исто година састајали се на Ђурђев дан да врше свој велики и пожртвовни задатак: да свете и штите свој народ и да очувају у народу веру на боље дане.

И очували су је. Српски је народ до дна испио чашу жучи која му је досуђена. Он је дочекао васкрс свога много напаћена живота; васкрс своје државе и своје слободе.

Српски народ дочекује свој радосни Ђурђев дан. Он више не ће испраћати на тај дан своје најбоље синове своје хајдуке у »гору зелену« Они су извршили своју задаћу; одужили су се своје народу. Они ће од сад о Ђурђев дану да остају у своје дому, да поред свога огњишта са својима милима а у слободној својој земљи славе слободни Ђурђев дан.

Српски ће хајдуци у будуће да живе само у народним песмама, које ће млађим поколењима да приповедају о великим и јуначким подвизима српских осветника.

ПОСЛЕ СКУПШТИНЕ.

Трећи дан ускрса била је црквена скупштина код нас. Неби о овој скупштини на [широко говорили, да на њој није било толико неправилности и незаконитости, које се прећутати не могу. За то баш хоћемо да се ње-нога рада дотакнемо.

Нит рада ове црквене скупштине био је у рукама поп-Миливоја Сивачког. Мисмо противници оних који се баве личностима, али овде морамо. Миливој Сивачки својим фарисејством већ одавна прави изненађења у овој општини. Да би циљ свој постигао, подвукао се г. Стеви Дунђерском. Ми верујемо у добру вољу Стеве Дунђерског, али је његово знање и познавање наше автономije тако уско, да он само може бити добар војник а не вођа у општини. Непознавајући нашу автономiju Стеву Дунђерског је могао задобити човек за себе и то онај који туђе неискство злоупотребљава, да постигне своје подмукле циљеве. Уочио је то поп-Миливој и он је почео већ приликом избора свештеника фарисејством да задобије Стеву Дунђерског. Но хајдмо даље.

У скупштини обавио се избор председника и подпредседника и 5 скупштинара. Пре скупштине одржана је била поверљива конференција, која је решила ко да буде председник и подпредседник. Миливој Сивачки је међу тим осујетио закључке конференције те је поштене скупштинаре заведе. Знајући, да се С. Дунђерски не бави нашом автономijом, он је њега дао бирати за председника. Миливој Сивачки није толики незналица, да он незна, да парох не може бити подпредседник, али је толики фарисеј, да је мислио да ће се то прећутати, и онда би он поред Стеве Дунђерског жарио и палио у нашој црквеној општини. Но да Сивачки није био дволичан, он се неби смео ни примити тог избора, чим није на то једногласно позвао, јер је поп Лаза Вучков доказивао и доказао да парох не може бити подпредседник и тиме је гласао против њега. Зна то Сивачки, али ништа то њему није, био би он и звонар за љубав славе и власти!

Но да се види, како хотимично изиграва и ово мало наше автономije Сивачки навешћемо ово. Црквени одбор одредио дневни ред за скупштину и тај по пропису у цркви путем пароха објављен, али се доцније Сивачки присетио, измену дневни ред и тај у цркви није објављен. Он све може, њему је свака незаконитост дозвољена.

Но има још једна већа незаконитост. Бирали су председника и подпредседника. У ту скупштину позвали су ону једну трећину скупштинара којима је мандат истекао, а нису позвали нову трећину скупштинара чији је избор у толико правомаћан, што против његовог избора није било никаква приговора. Ако је ново конституисање скупштине, онда у том раду могу удела имати само нови скупштинари, а ако је поп-Миливој држао да ови од конзисторије нису одобрени онда опет треба да зна, да се ново конституисање скупштине не може извести, док нова трећина не буде правомаћна а дотле увек руководе општинске послове стари председник односно подпредседник.

Ни на крај памети није нам да вређамо наше ратаре. Они су са пуно вере наишли на лепак дволичном Миливоју Сивачком и његовом фарисејству. Право је казао један наш грађанин покојном поп-Лазу: »видећеш, да ће овај Сивачки, за кога се ти узимаш у Сентомашу направити кад тад раздор.« Изгледа да је ту тај час али и наш народ не сме веровати и олако узимати фарисејство Миливоја Сивачког баш данас, кад треба да фарисеје одбацујемо од себе у овим тешким данима у којима се и ми и наша аутономија налазимо. Пазите дакле, да не буде после узалуд кајање.

НАШЕ ПРИЛИКЕ.

У нашем народу постоји више странака, које имају свој програм, и сваки члан ових мора се безусловно покоравати средишном одбору и извршивати страначке закључке. Ми знамо, да су ове странке ишле, у крајност, јер нису поштовале уверење појединачно, те ово непоштовање прелазило је у таку мржњу, да један другог није марио, да га види.

Много пута сам чуо погрдне речи против радикала, а и таквих речи је било, којих се треба да стиди сваки паметан човек.

ПОДЛИСТАК.

ВЕРАН ЛИК ДОСИТИЈЕВ.

Нађена живописана слика Доситијевог најбољег портретисте и савременика Арсе Теодоровића. бакорезни лик није верна слика.

»Српске илустроване новине« од 1882 год у броју 6. под насловом: »Старе српске слике« донеле су о Доситијевом лику ово: »Једна од најмилијих и најпопуларнијих појава у нашој књижевности јесте неумрли народни филозоф и књижевник Доситеј Обрадовић, који је у нас први изрекао, да треба писати за народ и његове потребе те и писао за народ и читава поколења наслађавала се његовим књигама и ми млађи памтимо, да су његове књиге биле тако уважене, да се сваки грабио о њих. Ми смо познавали једнога старог српскога трговца који је дао пар волова« за Доситијева дела. Толико су онда били на цени.

Ако ичији то Доситијев живот и рад може да служи за углед нашем млађем нараштају. Његов лик треба да има свака српска кућа у којој има деце.

Међу сликама којима се данас приказује лик Доситијев, нема слике која би била верна. То нам је дало повода да прикажемо

Сви смо ми то осећали, и сваки, који је имао још мало српских осећања, радио је на томе, да се страсти утишају. Но то је ишло врло тешко, јер се и ту нашло људи, који су завађене још већом мржњом пунили, да се никад не измиримо

Укидањем наше црквене аутономије, виделе су вође народне, да нам се одузима наше благо, решили су да се одржи један збор, на коме да се споразумеју о заједничком раду свих странака. И одржан у Пешти зближио је странке. Но у појединим местима па и овде код нас остаде старо зло и после митрополичког збора, на коме је донесена одлука да све странке заједнички раде.

Нама је свима познато, да овде код нас хоће да влада појединачно, хоће да је власт, која је с' више дошла, и коју би требало молити и поштовати више од свега, и да према томе зависи све од његове воље.

У просвећених народа, данас то не може бити, не може народ више да трпи и да сноси ђуд једног човека, па ма овај како и богат и мудар био. Да је мудар и паметан, он би сваког лепо саслушао, јер образован и васпитан човек и са својим сслугама лепо поступа.

У Немаца и других просвећених народа има данас друштва, која заштићавају животиње, и нико не сме животиње кињити и мучити, јер такога казне.

Свуда се дакле тражи човечности, свуда се тражи правичности.

У државама где се поштује устав, сваки човек има дужности, али поред дужности има и права. Па и ми као грађани ове наше државе имамо ово, уживамо дужности али уживамо и права

Само смо у нашем автономном животу понижени ниже од скота, ниже од сваке животиње. У чијим је рукама власт онај ради што хоће. Слободне воље нема нити може бити, јер ако си сиромаш, мораш радити онако како ти то богаташ нареди. А за што? За то што сиромашак зарађује код њега, средстава да одржи себе и своју породицу. Да да! и он ради, дан и

овај стари живопис српски, а по нацрту женијалнога српског сликара Арсе Теодоровића. још из год. 1794.

Није нам познато има ли где сачуван овај подлиник Арсин са кога је Ђулијани резао лик у бакру. Вредно би било потражити ову слику тако пишу срп. илустров. новине« под уредништвом Стев. В. Поповића 1882 год. — међу тим верна слика Доситија Обрадовића је тек 1912. год. нађена у Новом Саду. Нашао ју је Петар Крстоношић, новинар, и са тог Арсиног најбољег и верног лика дао је Крстоношић од Алексијевог ученика, Васе Поморишца оригиналну слику насликати, масном бојом, која алегорички представља »Доситија на путу просвећивања српског народа.« Слика представља Доситија у ходу, како води за руку дете, на хоповском друму, у народном оделу, у широким сремским црним панталонама, на њему је од ћерџелија срп. платна кошуља, без капута, (капут је стискао под мишку) у чизмама, гологлав. У руци држи књигу »Совјети здравог разума« у којој је заклопљен његов кажипрст.

Дете мало, још нејако, у ћерџелија кошуљици, (које представља српски народ, док је још нејак у култури био) провиди му се сво тело, босонога и весело, пуно блаженства стисло на груди књигу »живот и прикљученија«

ноћ се мучи, да толико заради, да своје црвиће очува и исхрани, па ако неће да ради и осим ових послова што му се нареди, па и ако се то коси са достојанством човека, онда га прогони, одбије га од себе, не да муда зарађује насушни хлеб, немари што ће му и деца и све његово пропасти, ради ђефа, ради самовоље. Он не размишља о томе да онај сиромашак радећи себи, зарађује и ономе на чијем добру ради, па ако ништа друго, а оно бар, да га пусти, да сме вршити своје право, нарочито бирачко право, бар у црквеној општини.

Не може!

Ако не ћеш бити оваки, не можеш бити ни бирач ни биран.

Па шта се тиме постизава. Наговарањем, да онај, који је зависан од свога газде мора да ради, против свога уверења, стварају се људи, који се уче дволичити, то дволичење прелази после у отворену лаж. Онај који себе обмањује тиме, што мора против свог уверења да ради, њему неће бити тешко ни другог обманути. Обећати коме а не одржати реч, то је последица овог обмањивања. Ко не одржи задату реч, тај је у нас лажа. Када се дакле овако ради, прави се у друштву поквареност, и ми морамо, да се чувамо од оваких људи. Тиме се шири неморал, тиме се упућују људи на све што је рђаво, јер српска пословица вели: Лаж је мати свију зала.

И у нашој црквеној општини одржавају се извесни људи овим начином. Ко је против њих, тај не сме макнути, тај не сме ући у црквену скупштину, не сме бити скупштинар. У скупштину не сме ући човек, који би смео устати, и рећи како он мисли, заступати што је право. Мора радити онако како му се заповеди, како му се командује, мора климати главом, мора аминати. И у овоме се ишло у крајност.

Ми смо у програму овога листа истакли, да не ће мо нападати личности, и тога ће мо се и држати, па и ако изнесемо имена нека, говорићемо само стварно.

Ми овде сви знамо, да овде код нас хоће поп-Миливој да узме сву

жељно (науке) гледа горе у Доситеја, који се налази у свом ходу на томе путу.

Упозадини се види фрушка Гора, а Доситеј је на т. зв. иришком друму. Сједне стране је зелено жито, у којем се црвени турчинак и плави лепо човек, које симболички представља зелено жито које је богати плод донети. Од манастира Хопова, који се налази у долини Фрушке Горе под подножју Венца, види се само звоник. Натмурени облаци се разведрују »свиће зора . . . биће дана!« што рекао песник Прерадовић. — Ова слика је изложена код нас у Сентомашу у трговини Драгољуба Стајића и друга, па ако се за њу не нађе купац у нашем богатом и великом Сентомашу, чији богати гавани, тако мало воље за српску сликарску уметност показују.

Само мало родољубља је потребно па да ово лепо дело, (осим Доситијеве старе слике која је нађена) једини верни лик Доситијев, у нашој средини остане, јер цена јој је заиста незнатна. Могла би је и срп. цркв. општина узети.

Вредно ће бити, да се овде још напомене о верности лика Доситијевог. Горе је споменуто у старим српским илустрованим новинама да међу сликама које данас приказује лик Доситијев, нема слике која би била верна осим Арсине слике, коју исте новине доносе као што и веле: лик овај узелисмо из ретке књиге из

власт у своје руке, те да тако он буде све и сва. Хтео је, да буде чак и председник, али му је ипак речено, да он не може бити.

Може бити, да поп-Миливој мисли, да ми то говоримо из чисто личног непријатељства. Но ево ми му отворено велимо: не!

Ништа не би ми имали против тога, да он седне на столицу председника. Он би могао то. Али ту треба заслужити поверење скупштинара, и то свију скупштинара, јер свештеник мора бити биран једногласно.

Поштовање се не може купити, оно се не може ни изнудити, њега треба заслужити.

Тако поштовање поп-Миливој нема, он га није заслужио, и ако има неку већину у скупштини то је за то, што за њега раде, подржавају га: његова родбина, а и његови чланови земљорадничке задруге. Може бити, да ће поп-Миливој рећи: то не стоји. Ну, ми га упућујемо на оне задругаре, који су морали због притиска, због његове самовоље, или напуштањем »његових« у задрузи, да гњаве у правцу његових из задруге иступити, а сви ће они то поп-Миливоју у очи рећи. Људи се уклонили, да не би имали неприлике.

Тако поштовање није он заслужио ни са својим понашањем према парохијанима. Многи су већ хтели, да му откажу и освећење водиче, но ми смо доста њих од тог одвратили.

Но сад је при избору свештеника изнео своју душу народу и овај га је упознао сасвим. Народ је на њега врло огорчен, и већ је почео јавно радити против њега. Вештином дволичења успео је, да за време притаји срдњу народа, но тим горе по њега, јер после затишја ће да избије бура, која ће га понети собом и однети за увек испред лица воље народа. Народ ће му судити у своје време, а тога не треба да дочека свештеник, као божји слуга, у служби вере и народа.

Осетио је то поп-Миливој, па да би се пред народом оправдао, наумио је, да се оправда тиме, што би са својима бирао неке радикале за скуп-

»Мезимца« Доситеја Обрадовића, коју је издао Павле Соларић год. 1818, у Будиму. Занимљиво ће бити, да наведемо ове речи Соларићеве, како је нашао ову слику Доситијеву, са које је у бакрарезу Ђулијани, Доситијев лик резао.

Сасвим изненада би, прича Соларић, у предговору у »Мезимцу« да ја 1812. света у полазку кроз Нови сад на двоструко задовољство моје, достојнога онде познам г. Арсенија Теодоровића живописца и т. д. Но шта јошче нађем у њега. На дувару једном изван црквених живописи, међу образи неколико наши митрополита, епископа и мирјана живописан природне величине беседе токмоишен г. Доситеја (малчице млађи него сам гаје познавао) облик малан у Бечу 1794. год. 55 његове жизни искусном кистију истога Арсенија. Изјавих желаније моје и учтавјерши живописа у, више него драговољно, потишчи се даровати мис онога поумален живописни снимак спроведен и новцем спомоћним к изданију дела и припјевом к истоме својему живописанију . . . . С тога снимка ево втоји, показује се **Сербљем тачни њихово анахарзиса образ!** Тај поумаљени лик је дакле нађен у Новом Саду, на којој слици стоји на полеђини написано:

Образ Доситеја Обрадовића, изобразили Арсен Теодоровић 1812.

(Наставиће се.)

штинаре. Осетио је да се љуља, и служи се сваким средствима само да се одржи на своме положају.

Пузавачким начином се улагује Стеви Дунђерском, да га овај подржава, а није презао ни од тога да са својим највећим непријатељем Др. Живком учини споразум.

Но да поштовани читаоци виде, како се догодио овај споразум, изнећемо о томе што знамо.

Др. Живко сазове конференцију радикала у новчану задругу, где се окупе њих 10—12. и он им рече: сазвао сам вас, да се договоримо о споразуму радикалне странке са поп-Миливојем и његовим, сутра ће бити заједничка конференција, где ће бити поп-Миливој и други да изаберемо неколико од наших, а и они ће тако. И доиста изабраше њих 12. који ће преговарати с поп-Миливојем.

Но решено је и то, да се преговори о споразуму воде на записник.

Кад сутра на вече отиду радикали на заказано место, затекоше тамо Миладина Туторовог учитеља, два татора, једног задругара поп-Миливојевог, који не зна ни читати ни писати и још једног.

Запиташе Миладина: а где је поп-Миливој и остали? за које рече доктор да ће овде бити. Но Миладин рече, да он у своје име преговара. Рече две три речи: како хоће споразума са радикалном странком, а то хоће и поп-Миливој, нарочито после избора свештеника.

И изнесе листу преставника, прочитао је, и тада рече доктор, да је листа врло добра, да ни радикали не би бољу саставили и да су они (либерали) врло добро газдовали, да не би ни радикали ни други ко боље. Како се то слаже са докторовим начелима, и са програмом радикалне странке?

И шта ће он онда у скупштини?

Но и ово би мало. Пред сам избор трећине у недељу, доктор је поново састављао листу са Миладином, без једног радикала, а и без знања и једног радикала, и тада створише нову листу са Др. Гедом Дунђерским на челу. Само се питање намеће:

Је ли Миладин Туторов либерална странка? Је ли Др. Живко радикална странка. Ако ова двојица представљају странке, ко је њих опуномоћио?

Зар ми нисмо либерали? Или ваљда смо тек онда били, кад је требало радити за либералну странку. И је ли радикална странка Др. Живко?

Постоји ли радикална странка? Постоји ли либерална странка? Ако ове странке постоје, у чије име су се споразумевали: Миладин Туторов и Др. Живко? И које је онда била подрепашка листа? Да ли она жута или она »ван странака« која важи као така само за Сентомаш. Па која је листа подрепаша, те треба одбацити према ономе: да су подрепаша маљ против српства.

Они могу се споразумевати само у своје име Др. Живко пак нека се мири са поп-Миливојем, јер он и онако вели: треба држати с поповима, па ће све бити добро.

Морамо у чуду да се запитамо: Зар од социјалиста да постане клерикал?

Вести из места и са стране.

Забава Сентомашне Трговачке Омладине. Други дан Ускрса приредила је Сентомашка Трговачка Омладина забаву са игранком, на којој је суделовала и Будимпештанска академска омладина. Истога дана пре подне отпевала је Будимпештанска Академска омладина у цркви Св. Литургију, на којој се био искупио силан свет, да чује лепо појање. Омладинци су својим лепим и заиста уметничким појањем задивили присутне.

Увече је била забава, тако рећи Елит Забава, на којој се искупио цвет Сентомашке омладине, а било их је много и са стране. Будимпештанска академска омладина извела је програм на свеопште задовољство и стекла је бурно признање целе публике. После програма настала је игранка која је трајала до зоре.

Приликом ове забаве могло се приметити, да наша публика воле и заиста ужива у лепом певању, а свакако је утицало и на нашу Сентомашку омладину, па се надамо, да ће се сентомашка омладина пробудити већ једном из сна и да ће им ови утисци дати импулса, да пораде на остваривању певачког друштва у Сентомашу.

Јавно предавање. Други дан Ускрса после службе, на којој је лепо певала будимпештанска академска омладина, одржао је у дворници општинске куће јавно предавање г. Васа Стајић професор српске учитељске школе у Сомбору.

Г. предавач је говорио о срп. књизи и како је треба читати. Говорећи шта и како наш народ треба да чита дотакао се и оних наших књижевника чија је дана за читање препоручивао.

Предавање му је било лепо, језгровито и поучно те је на слушаоца добар утисак учинило.

Слушалаца је било доста, а било би још и више, да прво није било јављено да ће се предавање одржати у великој гостионици, услед чега је наступила забуна и неспоразум.

Г. предавачу благодаримо на његовоме предавању и надамо се, да ће нам још којим својим предавањем у нашем месту пружити неколико часова уживања.

Истинит догађај пред биоскопом у Сентомашу.

Први дан ускрса И. С. солдат на допусту, нагађао се пред биоскопом са својим пријатељем дали да уђу на представу или не док један од двојице рече ајд мо унутра јер ћемо отићи у бирцуз паће бити горе.

Други одма прихвати мудре речи свог пријатеља те обојица сложено уђоше на представу уживају за мали новац лепу забаву.

Кад би се многи овим примером служили много би се пијанчењем потичући зло избегло.

Провала облака у Ердељу. Из Коложвара јављају нам ово: 29 априла провалио се облак над вароши. На више места порушене су куће и ћуприје. Жељезнички промет је на више места обустављен. Млога је марва подављена. Усеви су на много места са свим уништени. Штета је велика!

НАРОДНА КРЕДИТНА БАНКА

ДЕОНИЧАРСКО ДРУШТВО

У СЕНТОМАШУ.

У КУЋИ Г. ЂОРЂА БЕКИЋА.

Прима улоге на штедњу и укамањује са $5\frac{1}{2}\%$
веће улоге по погодби.

Издаје хипотекарне зајмове на непокретности куће и земље.

Помодна трговин галантерије женске
и мушке моде

Аркадије Петровић

ПРЕПОРУЧУЈЕ СВОЈЕ ВЕЛИКО СТО-
ВАРИШТЕ РАЗНОВРСНЕ

ПОМОДНЕ РОБЕ

ВЕЛИКИ ИЗБОР

НАКИТА ЗА ЖЕНСКА ОДЕЛА

ЛЕПИХ ЛЕТЊИХ ШЕШИРА

може се добити у радњи

Д. ЛЕСКОВАЦ

2—5 У СЕНТОМАШУ.
(на великој пијаци.)

Цене умерене. — Послуга тачна.

Браћа Миросављевић

ДАНИЛО БУГАРСКИ

СЕНТОМАШ.

Изванредно fine пролетне и летње робе.

Енглески и француски Штофови

За Костиме
Хаљине
Блузе
Шлафроке (Matiné)

Страноземни специјалитети у свици

За друштвене и
Уличне тоалете
Блузе и
Ауфпуц.

Прави француски

Батисти
Воал Делини
Гренадина за
Прање Воали.

Енглески

Зефири, српска и ланена
Платнена за хаљине блузе,
и кошуље.

Чинкани Штофови

Тил
Газ за
Блузе и
Ауфпуц.

Велики избор етепиха, завеса и све врсте памука — Стално
стовариште дуката и сеферина.

Специјалитети у готовим блузама хаљинама. — Рестлови свако после
подне у пола цене.

2—26

СЕНТОМАШКО ДОБРОТВОРНО ПОСМРТНО УДРУЖЕЊЕ

основано 1909. године исплатило је својим умрлим члановима

ПРЕКО 100,000 КРУНА.

Прима чланове у I. и II. коло до 55. год. старости.

Уписница у једно коло 2 круне на К 1000.— у оба кола 4 круне на К 2000.—

Уписати се може сваки дан у друштвеној канцеларији у Ђорђевићевој кући.

Прва српска радња готових мушких, женских, дечјих одела и мушких шешира

БРАЋА РАДУЛОВИЋ

РАДЊЕ:

Сомбор.-Ст.-Бечеј.-Т.-Ковин.

Штампарија Светозара Маринкова у Сентомашу.